

Bogdaj spoštovani možakarji MSJ.

Povabiva vas, da preberemo papežovo ponižno pričevanje o svojem dozorevanju ob njegovih boleznih, preizkušnjah, puščavah, ki so bili zanj kraj rasti, milosti in očetovske drže, ki jo deli z nami in vsem svetom danes. Na koncu besedila so vprašanja za osebni razmislek in zapis – za podelitev na srečanju.

Papež Frančišek: Trije 'covid' mojega življenja

V svojem življenju sem imel tri situacije 'covid': bolezen, Nemčija in Cordoba.

1. Ko me je pri enaindvajsetih letih doletela težka bolezen, sem prvič doživel svojo skrajno mejo, bolečino in osamljenost. Spremenila mi je koordinate. Več mesecev nisem vedel, kdo sem, če sem mrtev ali živ. Niti zdravniki niso vedeli, ali bom preživel. Spomnim se, da sem nekega dne vprašal mojo mamo, medtem ko sem jo objemal, naj mi pove, ali bom umrl. Obiskoval sem drugo leto škofijskega semenišča v Buenos Airesu.

Spomnim se datuma: bil je 13. avgust 1957. V bolnišnico me je odpeljal prefekt, ko je predvidel, da nimam neke gripe, ki se zdravi z aspirinom. Kot prvo so mi iz ene polovice pljuč izvlekli liter in pol vode, zatem pa sem se začel boriti med življenjem in smrtjo. Novembra so me operirali in mi odstranili zgornji reženj desne polovice pljuč. Iz izkušnje vem, kako se počutijo oboleli za koronavirusom, ki se borijo z dihanjem, priklopljeni na ventilator.

Iz tistih dni se posebej spomnim dveh medicinskih sester. Ena je bila vodja oddelka, dominikanska sestra, ki je pred prihodom v Buenos Aires bila docentka v Atenah. Pozneje sem izvedel, da potem ko je po prvem pregledu zdravnik odšel, je bolniškimi sestram rekla, naj podvojijo dozo zdravila, ki mi ga je predpisal, kajti po njenih izkušnjah, je rekla, sem umiral. S. Cornelia Caraglio mi je rešila življenje. Zahvaljujoč njenemu običajnemu stiku s bolniki je vedela bolje od zdravnika, kaj potrebuje pacient, in imela je pogum, da je uporabila svojo izkušnjo.

Še ena bolniška sestra, Micaela, je naredila isto stvar, ko sem trpel zaradi bolečine. Na skrivaj mi je dajala dodatna pomirjevala, izven predvidenih ur. Cornelia in Micaela sta že v nebesih, a vedno bom njun dolžnik. Zame sta se borili vse do konca, dokler nisem ozdravel. Naučili sta me, **kaj pomeni uporabljati znanost in znati iti čez, da bi tako odgovorili na posebne potrebe.**

Iz tiste izkušnje sem se naučil še neko drugo stvar: **kako zelo pomembno je izogibati se poceni tolažbi.** Osebe so me prišle obiskovat in so mi govorile, da bom kmalu dobro, da ne bom več čutil tiste bolečine: neumnosti, prazne besede, izrečene z dobrimi nameni, a ki mi niso nikoli prišle do srca. Oseba, ki se me je v globini najbolj dotaknila, je bila ženska, ki mi je zaznamovala življenje: s. María Dolores Tortolo, moja učiteljica od malega, ki me je pripravljala na prvo obhajilo. Prišla me je pogledat, prišla me je za roko, me poljubila in kar nekaj trenutkov bila tiho. Zatem mi je rekla: **»Posnemaš Jezusa.« Ni bilo treba dodati ničesar drugega. Njena navzočnost, njena tišina sta mi podarili globoko tolažbo.**

Po tisti izkušnji sem sklenil, da bom **govoril čim manj, ko bom obiskoval bolnike. Omejil se bom na to, da jih primem za roko.** [...]

2. Lahko bi rekel, da je nemški čas, leta 1986, bil 'covid izgnanstvo'. Bilo je prostovoljno izgnanstvo, saj sem se šel učiti jezika in poiskati gradivo za zaključek mojega doktorata, a počutil sem se kot riba na suhem. Hodil sem na sprehode proti frankfurtskemu pokopališču, od koder se je videlo vzletanje in pristajanje avionov. Imel sem nostalgijo po domovini, po vrnitvi. Spomnim se dneva, ko je Argentina zmagala na svetovnem prvenstvu. Nisem hotel gledati tekme in, da so zmagali, sem izvedel šele naslednji dan iz časopisov. V mojem razredu iz nemščine nihče ničesar ni omenil. In ko je nek japonski fant napisal na tablo 'Viva Argentina', so se ostali začeli smejati. Vstopila je učiteljica, rekla, naj zbršite, in stvar se je zaključila.

Bila je to osamljena zmaga, kajti ni bilo nikogar, s komer bi jo podelil; **osamljenost, da ne pripadaš, ki te dela tujega. Vzamejo te, kjer si, in te postavijo na nek kraj, ki ga ne poznaš, in tam se naučiš, kaj zares šteje na kraju, ki si ga zapustil.**

3. Včasih je **izkoreninjenost lahko ozdravitev ali radikalna preobrazba.** Takšen je bil moj tretji 'covid', ko so me poslali v Cordobo, od 1990 do 1992. Začetek tega obdobja sega nazaj do mojega načina ukazovanja, najprej kot provinciala in potem kot rektorja. Nekaj dobrega sem nedvomno storil, a včasih sem bil zelo oster. V Cordobi so mi naredili uslugo in imeli so prav.

V tisti jezuitski hiši sem preživel eno leto, deset mesecev in trinajst dni. Obhajal sem mašo, spovedoval in dajal duhovno spremljanje, a nikoli nisem hodil ven, razen ko sem moral iti na pošto. Bila je to neke vrste karantena, osamitev, kot se je to prejšnje mesece zgodilo mnogim med nami. In bilo je dobro zame. **Pripeljalo me je do zrelosti idej: veliko sem pisal in molil.**

Do tistega trenutka sem imel v Družbi Jezusovi urejeno življenje, ki je raslo iz izkušnje od prej, ko sem opravljal vlogo učitelja novincev. Od leta 1973 do 1979 sem opravljal vodstveni vlogi provinciala in rektorja. Navadil sem se na tisti način življenja. Izkoreninjenje te vrste, ko te pošljejo v nek odročen kraj in te postavijo za pomočnika, pretrese vse. Tvoje navade, vedenjske reflekse, oporne linije, ki so sčasoma okostenele, vse to pade in **naučiti se moraš živeti od začetka, ponovno postaviti skupaj življenje.**

Iz tistega obdobja me danes še posebej presunejo tri stvari.

1) Prva, **sposobnost moliti, ki mi je bila dana.**

2) Druga, **skušnjave**, ki sem jih doživel.

3) In tretja – in ta je najbolj nenavadna –, da sem **začel brati** sedemintrideset knjig Zgodovine papežev od Ludwiga Pastorja. Lahko bi izbral kak roman, kaj bolj zanimivega. Tu, kjer sem sedaj, se sprašujem, zakaj me je Bog navdihnjal za branje ravno tistega dela v tistem trenutku.

S tistim zdravilom me je Gospod pripravljaj. Ko enkrat poznaš to zgodovino, ni več veliko stvari, ki bi te bolj presenetile od tega, kar se zgodi v rimski kuriji in Cerkvi danes. Zelo mi je koristilo!

'Covid' Cordobe je bil **pravo očiščenje**. Dal mi je več strpnosti, razumevanja, sposobnosti odpuščati. Pustil mi je tudi novo empatijo do slabotnih in nezaščitenih. In potrpežljivost, veliko potrpežljivosti oziroma dar razumevanja, da je za pomembne stvari potreben čas, da je sprememba organska, da obstajajo meje in moramo delovati znotraj njih ter istočasno imeti oči uprte v obzorje, kakor je to storil Jezus. Naučil sem se pomembnosti videti veliko v malem in biti pozoren na majhno v velikih stvareh. Bilo je to obdobje rasti v mnogih smislih, kot da bi ponovno začel kliti po globokem obrezovanju.

A moram biti na preži, kajti ko padeš v določene pomanjkljivosti, v določene grehe, in se popraviš, se hudič, kot pravi Jezus, vrne, vidi hišo »pometeno in urejeno« (Lk 11, 25) in gre in pokliče sedem drugih duhov, hujših od sebe. Na koncu je s takim človekom, pravi Jezus, huje kot prej. To me mora skrbeti sedaj, pri moji zadolžitvi vodenja Cerkve: da ne bi padel v iste pomanjkljivosti, kot ko sem bil redovni predstojnik.

[...] To so bili moji glavni osebni »covid«. Naučil sem se, da **trpiš veliko, a če pustiš, da te spremeni, prideš ven boljši**. Če pa postaviš pregrade, prideš ven slabši.¹

Predlog za osebni premislek in zapis:

- **korake moje osebne preobrazbe (stiske, preizkušnje, bolezen)**
- **kaj me je Gospod po teh preizkušnjah uči?**
- **v katere spremembe me vabi: glede moje osebne drže do sebe, glede mojih odnosov v družini, v poslu in družbi?**
- **s katerimi konkretnimi koraki sem se lotil poglobljanja svoje osebne preobrazbe v katero me vabi Bog in kako daleč sem že prišel v spremembah?**
- **kakšno pomoč potrebujem (odmik za moške, osebni pogovor, terapevta, duhovnega spremljevalca, osebni dnevnik)?**
- **katere nove projekte, znanca ali dobre prakse prepoznavam, da mi Bog ponuja za mojo rast?**

S spoštovanjem in hvaležnostjo Branko in p. Vili

¹ Zapis v navedeni italijanskem časniku Repubblica je povzela *Andreja Červek – Vatikan*.